

STYRELSEPROTOKOLL 3/2023

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte torsdagen den 18 oktober 2023 klockan 12 via den digitala plattformen Zoom.

Ordförande

Henrik Wickström, SFP (x) Michael Nyberg, SFP (-)
(till 13.34)

Vice ordförande

Matilda af Hällström, Saml (x) Kimmo Sasi, Saml (-)
Johan Kvarnström, SDP (x) Carita Henriksson, SDP (-)
(till 13.46)

Medlem

Catharina von Schoultz, SFP (x) Stefan Sandström, SFP (-)
Kjell Wennström, SFP (x) Märta Marjamäki, SFP (-)
Niklas Mannfolk, SFP (-) Solveig Halonen, SFP (x)
Henrika Franck, SFP (-) Peter Hackman, SFP (från (x)
(12.25–14.04))
Catarina Silvander, SFP (x) Antti Koivukangas, SFP (-)
(till 13.30)
Susanne Sjöholm, SFP (x) Petteri Kaleva, SFP (-)
Marit Nilsson-Väre SFP (x) Monica Asplund, SFP (-)
Roberth Sjöström, SFP (x) Johanna Borg, SFP (-)
Thorolf Sjölund, Saml (x) Virva Wahlstedt, Saml (-)
Michael Berner, Saml (x) Annika Warras-Stjernvall, Saml (-)
(12.09–13.48)
Anna Caldén, SDP (-) Nils-Johan Englund, SDP (-)
Anton Nilsson, Åland (x) Wille Valve, Åland (-)
Liz Mattsson, Åland (x) Jesper Josefsson, Åland (-)
(till 13.30)
Anna Funck, VF (-) Katarina Alanko, de gröna (-)
May-Gret Axell, KD (x) Bianca Gräsbäck, VF (-)

Närvarande tjänstemän:

Christina Gestrin
Kristina Beijar
Camilla Grundström
Christine Kotzev
Maria Larma
Johan Lindholm
Anna Jungner-Nordgren

§ 1. Mötet öppnas

Ordförande Henrik Wickström öppnade mötet klockan 12.05.

§ 2. Stadgeenlighet och beslutförhet

Beslut:

Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat och beslutfört.

§3. Val av protokolljusterare

Beslut:

Till protokolljusterare valdes Catharina von Schoultz och Kjell Wennström.

§ 4. Godkännande av föredragningslistan

Beslut:

Föredragningslistan godkändes.

§ 5. Föregående mötets protokoll

Beslut:

Protokollet från mötet 17.8.2023, **bilaga 1**, godkändes.

§ 6. Allmänpolitisk diskussion

Noterades att Peter Hackman anlände till mötet klockan 12.25 under behandlingen av denna paragraf.

Ordförande **Henrik Wickström** sade inledningsvis att omorganiseringen inom bildningsväsendet i Kyrkslätt har varit en aktuell fråga också för Folktinget, som har uppvakttat kommunen med en skrivelse. Han sade att detta ledde till resultat, eftersom kommunen på hösten har fattat beslut om att återgå till en egen enhet för svensk utbildning i stället för den sammanslagna svenska och finska undervisningsförvaltningen.

Flera välfärdsområden står inför stora inbesparingsprogram som kan påverka den svenska servicen. Han lyfte också intervjun med social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso i Hufvudstadsbladet senaste vecka. I intervjun sade Juuso att hon inte hört om utmaningar med att få service på svenska inom vården även om Folktinget fått många kontakter om brister i den svenska servicen, särskilt i Nyland, Egentliga Finland och Helsingforsområdet. Folktinget har bett om audiens hos minister Juuso för att diskutera tillgången till vård på svenska.

Österbottens tingsrätts sessionsplats i Jakobstad har också diskuterats i offentligheten på grund av planer på att eventuellt lägga ned den. Ordförande konstaterade att sessionsplatser i flera tvåspråkiga kommuner lades ned till följd av tingsrättsreformen år 2019.

Wickström nämnde avslutningsvis reformen av AN-tjänsterna, som är högaktuell i kommunerna. Kommunerna ska ordna tjänsterna i samarbete om det behövs för att uppfylla kriteriet på en arbetskraft på 20 000 personer. Om tvåspråkiga kommuner eller sysselsättningsområden inte uppfyller detta villkor är det möjligt att de ansöker om undantagstillstånd av bland annat språkliga orsaker.

I vice ordförande **Matilda af Hällström** tog upp dödsskjutningen av två svenska fotbollsfans i Bryssel tidigare i veckan. Sverige och svenskar har inte tidigare varit hotade men en stor ändring i synen på Sverige och svenskar har skett. Hur svenskar uppfattas är starkt kopplade till Svenskfinland i och med språket. Kommer synen på finlandssvenskarna att ändras i och med synen på Sverige?

Anton Nilsson berättade att kommunal- och lagtingsval hållits på Åland. Liberalerna blev största parti och bildar nu regering. Samtliga åländska folktingsledamöter som ställde upp i valet blev invalda.

Han berättade vidare om att Spanien på ett seminarium som NPLD ordnade i Bryssel fört fram ett förslag om att katalanska, baskiska och galiciska ska bli officiella språk inom EU. Han undrade om Folktinget borde ta ställning till frågan. Nilsson undrade hur motionen om tolkning i riksdagen går framåt.

II vice ordförande **Johan Kvarnström** noterade president Ahtisaaris bortgång. Ahtisaari ledde arbetet med ett handlingsprogram för ett tvåspråkigt Finland. Arbetet utmynnade i den första nationalspråksstrategin.

Förslaget till statsbudget kretsar mycket kring nedskärningar även om budgetrian innehöll bra element som att stora språkprovet blir avgiftsfritt och att medel reserveras för läromedel på svenska.

När det gäller AN-tjänsterna är det bra att vi fick in möjligheten till undantagstillstånd av språkliga orsaker i lagen.

Kvarnström konstaterade avslutningsvis att funktionshindersservicelagen har skjutits fram och träder inte i kraft i oktober som FDUV hade velat. Han föreslog en skild diskussion om Folktingets ståndpunkt i frågan om att uppta katalanska, baskiska och galiciska som officiella språk inom EU.

Christina Gestrin sade att kansliet berett ett uttalande från styrelsemötet om minister Juusos uttalande i HBL om vård på svenska och om svenskspråkig service inom social- och hälsovården i allmänhet. Folktinget har också uppmärksammat president Ahtisaaris bortgång. Ahtisaari ledde styrgruppen för handlingsprogrammet för ett Finland med två levande nationalspråk 2010–12 och som ledde till den första nationalspråksstrategin.

Hon berättade att det dessbättre ser ut som om det inte finns politiskt stöd för Österbottens tingsrätts förslag om att lägga ned sessionsplatsen i Jakobstad.

Kjell Wennström lyfte betydelsen av medborgarnas möjlighet till delaktighet och möjlighet att påverka. I Åbo sker stadsplaneringen enbart på finska. Folktinget ordnade ett utmärkt webinarium om markplanering och delaktighet på svenska men trots det förstår inte Åbo stad sina skyldigheter.

Catarina Silvander framhöll att det inte är så lätt att få vård på svenska i Mellersta Österbotten där svenskan är i minoritet. När man pratar om Österbotten borde man prata skilt om Mellersta Österbotten. Hon berättade också om Magmas seminarium 20.10.2023 om Svenska språkets framtid i Karleby – något att oroa sig för?

Liz Mattsson lyfte utmaningen med skatte- och handelsgränser mellan Åland och fastlandet och faktureringsinformation som finns enbart på finska hos privata företag. Företag som vill nå ut till svenska kunder bör vara måna om svenskan.

Matilda af Hällström stöder Kvarnström i tanken att ha en separat diskussion om Folktingets syn på att uppta katalanska, baskiska och galiciska som officiella språk inom EU. Styrelsen bör sätta sig grundligt in i frågan.

Stephanie Lindberg informerade styrelsen att hon varit i kontakt med Rainer Hindsberg, riksdagens utrednings- och informationsdirektör, om simultantolkningen i riksdagen. En heltäckande konsekvensbedömning av språklig tillgänglighet i riksdagen är under arbete och blir klar i slutet av januari.

May-Gret Axell ansåg med hänvisning till Liz Mattssons inlägg att kansliet bör kanalisera arbetstid till ärenden som gäller rätt till service på eget språk.

Christina Gestrin konstaterade att Folktingets språkskyddssekreterare tar emot språkskyddsfall. Folktinget vänder sig till myndigheter som brutit mot språklagen.

Beslut:

Diskussionen antecknades för kännedom.

§ 7. Mottagare av Folktingsmedaljen 2023

Noterades att Anton Nilsson inte deltog i behandlingen av denna paragraf.

Christina Gestrin presenterade AU:s förslag till mottagare av Folktingets förtjänstmedalj år 2023.

Beslut:

Styrelsen godkände mottagarna av Folktingets förtjänstmedalj år 2023, **bilaga 2**.

Styrelsen beslutade föra en separat diskussion om principer, kriterier och riktlinjer för beviljande av förtjänstmedalj under vårvintern 2024.

§ 8. Ekonomi

Noterades att Anton Nilsson återvände till mötet från början av denna paragraf.

Noterades att Liz Mattsson avlägsnade sig från mötet under behandlingen av denna paragraf.

Noterades att Catarina Silvander avlägsnade sig från mötet under behandlingen av denna paragraf.

Folktingssekreterare **Christina Gestrin** presenterade det ekonomiska utfallet för perioden januari-september samt budgetram för 2024 utgående från bilagorna **3a, 3b, 3c och 3d**. I rapporten ingår balans, resultaträkning, resultat per projekt och resultat för kostnadsställe per slutet av september.

Gestrin konstaterade att det inte finns stora avvikelser i det ekonomiska läget jämfört med utfallet för ett år sedan. De stora kostnaderna för programmen under Svenska veckan och Svenska dagen syns först i december-rapporten.

Noterades att ordförande Henrik Wickström avlägsnade sig från mötet under behandlingen av denna paragraf. I vice ordförande Matilda af Hällström tog över ordförandeskapet.

Beslut:

Informationen antecknades för kännedom.

§ 9. Folktingets kommunikationsplan

Noterades att Johan Kvarnström avlägsnade sig från mötet under behandlingen av denna paragraf.

Noterades att Michael Berner avlägsnade sig från mötet under behandlingen av denna paragraf.

Matilda af Hällström sade att det behövs någon indikator/mätare/målsättning för att kunna utvärdera planen.

Kjell Wennström saknade regler för hur övriga styrelsemedlemmar ska förhålla sig till medier.

Christina Gestrin svarade att varje styrelsemedlem har rätt att uttala sig i eget namn. Planen däremot definierar vem som uttalar sig i Folktingets namn.

Beslut:

Styrelsen godkände Folktingets kommunikationsplan enligt **bilaga 4**.

§ 10.Svenska dagen och Svenska veckan 2023

Svenska veckan 6-12.11

Projektledare **Maria Larma** berättade att alla resterande 10 språköar i Finland (Hyvinge, Jyväskylä, Kervo, Kotka, Kouvola, Nurmijärvi, Salo, S:t Karins, Tusby och Vichtis) har bjudits med till Svenska veckan nätverket. Orternas antal är nu 28. Vid årets slut utvärderas vilka orter som fortsätter i nätverket. Svenska veckan har förnyat sin logo och hemsida (svenskaveckan.fi) i samband med att nätverket utvidgats. Folktinget koordinerar och bjuder orterna på ca 90 musik- och kulturprogram. Programmen förverkligas huvudsakligen dagtid i daghem och skolor.

Svenska dagen mottagning på G18 fredagen den 3 november kl. 15.30-17.00

Kommunikations- och evenemangsansvariga **Johan Lindholm** berättade att Folktingets förtjänstmedaljer delas ut på mottagningen. 100 personer är anmälda till tillfället.

Svenska dagens huvudfest i Jakobstad, Schaumansalen

Kommunikations- och evenemangsansvariga **Johan Lindholm** berättade att programmet lanserades 4.10 och biljettsläppet skedde 9.10. Den televiserade Svenska

dagen festen sänds 6.11 kl. 20.00 på YLE fem och Arena. Arbetet med att hitta plats för Svenska dagens huvudfest 2024 är i gång. Borgå, Konstfabriken är ett alternativ om tekniken räcker till.

Svenska dagen program för svensk- och finskspråkiga skolor

Kommunikations- och evenemangsansvariga **Johan Lindholm** berättade om den geografiska frågesporten på Youtube där deltagarna ska känna igen 5 orter där det talas svenska. YLE:s Märta Westerlund fungerar som programledare för frågesporten som lanserades 4.10. Folktinget har skickat information om frågesporten till svenskspråkiga högstudier, gymnasier och yrkesskolor medan Svenska Nu sprider informationen till finskspråkiga skolor via sina nätverk.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 11. Internationell verksamhet

Sakkunnig **Anna Jungner-Nordgren** gav en översikt över den internationella verksamheten.

Konferensen om social- och hälsovård på minoritetsspråk 27–28.9

Den konferens som Folktinget ordnade på Hanaholmen tillsammans med nätverket Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) och tankesmedjan Coppieters Foundation utföll mycket väl och Folktinget har fått mycket positiv feedback från deltagarna. Konferensen handlade om social- och hälsovård på minoritetsspråk och hur man bäst kan trygga vård på det egna språket. Under konferensen lyftes exempel fram från bland annat Wales, Kanada, Baskien och Finland upp.

På torsdagen deltog ca 80 personer och på fredagen var det något färre deltagare. I publiken fanns en stor andel representanter för språkliga minoriteter i hela Europa och för dessa gäster ordnades två studiebesök under torsdagen, ett till Arcada och ett till Barnsjukhuset. Även deltagare från Finland deltog i konferensen, dessa representerade de tvåspråkiga välfärdsområdena.

En rapport från konferensen är under arbete.

Hörande av Europarådets expertkommitté

Folktinget hördes måndag 9.10 av Europarådets expertkommitté gällande Finlands sjätte rapport om den europeiska stadgan för landsdels- och minoritetsspråk. Folktinget förde bl.a. fram att för att de språkliga rättigheterna ska garanteras krävs det strukturer, språkkunnig personal samt tillräckliga resurser för planeringen och förverkligandet av verksamheten på det mindre språket. De utmaningar som finns då det kommer till service på svenska inom social- och hälsovården var expertkommittén speciellt intresserade av.

Expertkommitténs främsta syfte är att rapportera till ministerkommittén om sin bedömning av hur en stat uppfyller sina åtaganden och att granska den faktiska situationen för landsdels- och minoritetsspråken i staten och att vid behov uppmantra den anslutna staten att gradvis uppnå en högre nivå av åtagande.

Ett skriftligt utlåtande till expertkommittén är under arbete.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 12. Övriga ärenden

Planeringsläget inför sessionen i Lilla parlamentet, Helsingfors 17–18 maj 2024

Noterades att Peter Hackman avlägsnade sig från mötet under behandlingen av denna paragraf.

Beslut:

Styrelsen godkände upplägget för seminariet i **bilaga 5** och beslutade bjuda statsminister Petteri Orpo att öppna Folktingets session.

Uttalande från styrelsemötet

Beslut:

Styrelsen godkände uttalandet från mötet enligt **bilaga 6**.

§ 13. Anmälningsärenden

Folktinget på Helsingfors bokmessa 26–29.10.2023

Folktinget deltar i Helsingfors Bokmessa i egen monter och med en diskussion om Jag är här för dig En finsk-svensk-engelsk ordlista för vårdare.

Presidentvalskampanj

Kansliet har kontaktat alla nominerade presidentvalskandidater om medverkan i Folktingets valkampanj. Kandidaterna blir intervjuade om det svenska språket och en kort videofilm som visas i januari spelas in. Intresset för medverkan i kampanjen är stort.

§ 14. Följande möte**Beslut:**

Styrelsen sammanträder till jullunch och styrelsemöte den 13 december klockan 12.00–16.30. Jullunchen intas på en restaurang i närheten av riksdagen klockan 12.30–14.00. Mötet hålls på riksdagen ca klockan 14.15–16.30.

§ 15. Mötet avslutas

Mötet avslutades klockan 14.19.

Henrik Wickström
ordförande §§ 1–7

Matilda af Hällström
ordförande §§ 8–15

Catharina von Schoultz
protokolljusterare

Kjell Wennström
protokolljusterare

Christina Gestrin
sekreterare

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 8 pages before this page
Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende